
Zittingsdocument

A9-0355/2021

20.12.2021

VERSLAG

over de tenuitvoerlegging van de zesde btw-richtlijn: wat ontbreekt er om de
btw-kloof in de Unie te verkleinen?
(2020/2263(INI))

Commissie economische en monetaire zaken

Rapporteur: Olivier Chastel

INHOUD

	Blz.
TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN	3
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	9
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	25
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	26

TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN

Overeenkomstig zijn verantwoordelijkheden op grond van artikel 14 VWEU heeft het Europees Parlement zich toegelegd op het evalueren van de toepassing en de uitvoering van de **Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag**, de zogeheten “zesde btw-richtlijn”.

Voor de opstelling van dit uitvoeringsverslag vormde een door DIW Econ in samenwerking met het DG EPRS uitgevoerde studie over de evaluatie van de richtlijn een belangrijke bron van voornamelijk “**empirische**” gegevens.

Deze studie, die ook een uitvoerig literatuuroverzicht omvat, was gericht op de volgende prioritaire vraagstukken:

- btw-tarieven, belastinggrondslagen en btw-verschillen in de lidstaten van de EU;
- de gevolgen van de diversificatie van de verlaagde btw-tarieven voor ondernemingen;
- de gevolgen van de verlaagde btw-tarieven voor de consument en voor sociale en milieudoelstellingen.

Reikwijdte van dit uitvoeringsverslag

In dit verslag wordt voor zover mogelijk de omzetting van de zesde richtlijn, zoals herschikt in Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006, geëvalueerd om conclusies te trekken en een aantal manieren voor te stellen om de toepassing ervan te verbeteren. Het beoogt ook de btw-kloof tussen de lidstaten te analyseren.

De btw-kloof is het verschil tussen de verwachte btw-inkomsten en de werkelijk geïnde btw. Het geeft een schatting van de winstderving als gevolg van belastingfraude en -ontwijking, maar ook als gevolg van faillissementen, insolventie of berekeningsfouten.

Volgens het verslag van de Commissie van september 2020 over de btw-kloof zijn de lidstaten naar schatting 140 042 miljard EUR aan btw-inkomsten misgelopen, hetgeen neerkomt op een totaal inkomstenverlies in de hele EU van 11 %. Door de COVID-19-pandemie, en met name vanwege de daling van het verbruik en de stijging van het aantal faillissementen, wordt de prognose voor 2020 naar boven bijgesteld, met een potentieel verlies van 164 miljard EUR, ofwel 13,7 %.

Achtergrond

De zesde btw-richtlijn van 17 mei 1977¹ had als doelstelling te komen tot een uniforme belastinggrondslag waarop geharmoniseerde tarieven moesten worden toegepast. De bedoeling was de fiscale grenzen en belastingcontroles aan de binnengrenzen voor alle

---

¹ Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag.

transacties tussen de lidstaten in het kader van de voltooiing van de interne markt tegen 31 december 1992 af te schaffen.

Toen deze fiscale grenzen tussen de lidstaten eind 1992 werden opgeheven, werd bij gebrek aan politieke wil en om technische redenen op 1 januari 1993 een btw-overgangsregeling ingevoerd. Gedurende deze overgangsperiode is besloten intracommunautaire handelingen die worden verricht door andere belastingplichtigen dan vrijgestelde belastingplichtigen, in de lidstaten van bestemming te belasten.

De zesde richtlijn en de wijzigingen daarvan zijn met het oog op duidelijkheid, rationaliteit en transparantie overgenomen en herschikt in één tekst² in de **thans geldende Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (de btw-richtlijn)**.

Bij de herschikking van de richtlijn van 1977 werden alle wettelijke bepalingen van de zesde richtlijn behouden, maar werden ook de btw-bepalingen van andere richtlijnen in de richtlijn opgenomen en werd de tekst herschikt om deze leesbaarder te maken.

In de thans geldende richtlijn (2006/112/EG), die de hoeksteen vormt van het huidige btw-kader van de EU, is bepaald dat **de overgangsregels** moeten worden vervangen door een **definitief stelsel**, dat evenwel is gebaseerd op belastingheffing in de lidstaat van oorsprong van grensoverschrijdende leveringen van goederen en diensten. In haar mededeling van 6 december 2011 getiteld “Over de toekomst van de btw – Naar een eenvoudiger, solider en efficiënter btw-stelsel aangepast aan de eengemaakte markt” gaf de Commissie echter toe dat het niet meer realistisch was om vast te houden aan het oorsprongsbeginsel, maar wel aan het politiek meer haalbare bestemmingsbeginsel. Dit standpunt werd gesteund door het Europees Parlement in zijn resolutie van 13 oktober 2011 over de toekomst van de btw³.

Reeds in 2016 werd een aanvang gemaakt met een ingrijpende herziening van Richtlijn 2006/112/EG om het btw-stelsel van de EU te actualiseren en minder fraudegevoelig te maken, zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie van 7 april 2016 getiteld “over een actieplan betreffende de btw – Naar een gemeenschappelijke btw-ruimte in de EU – Tijd om knopen door te hakken”. Het voorstel voor een richtlijn van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de invoering van de nadere technische maatregelen voor de werking van het definitieve btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten vormt een aanvulling op Richtlijn (EU) 2018/1910 van de Raad van 4 december 2018⁴ – die de grondslag heeft gelegd voor het definitieve btw-stelsel voor grensoverschrijdende handel in goederen tussen ondernemingen (B2B) –, door te voorzien in de nadere technische maatregelen die het mogelijk moeten maken een definitief btw-stelsel voor B2B-goederentransacties op te zetten.

Het voorstel voor een richtlijn van 25 mei 2018 voor de grensoverschrijdende handel maakt derhalve deel uit van het veranderingsproces met het oog op de totstandbrenging van de

---

² PB L 145 van 13.6.1977, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/98/EG (PB L 221 van 12.8.2006, blz. 9).

³ Resolutie van het Europees Parlement van 13 oktober 2011 over de toekomst van de btw (2011/2082(INI)), P7_TA(2011)0436.

⁴ PB L 311 van 7.12.2018, blz. 3: Richtlijn (EU) 2018/1910 van de Raad van 4 december 2018 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de harmonisatie en vereenvoudiging van bepaalde regels in het btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten.

gemeenschappelijke btw-ruimte in de EU. Dit proces omvat ook twee andere voorstellen tot wijziging van de btw-richtlijn betreffende het btw-tarief⁵ en de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen⁶. Richtlijn 2006/112/EG heeft ook een reeks wijzigingen ondergaan, waarvan sommige verband houden met de COVID-19-pandemie en de brexit⁷.

Het toekomstige btw-stelsel op basis van het bestemmingsbeginsel, zoals voorgesteld door de Commissie maar nog niet aangenomen door de Raad, heeft ten doel de lidstaten flexibiliteit te bieden bij de vaststelling van de btw-tarieven en de handhaving van bestaande verlaagde tarieven. Daarbij mogen de lidstaten echter de prioritaire doelstelling van meer convergentie van de btw-tarieven niet uit het oog verliezen. Verlaagde tarieven moeten daarom een uitzondering blijven op het normale tarief “teneinde een onevenredige fragmentatie van het btw-stelsel binnen de eengemaakte markt te vermijden”.

In zijn nota van 4 juni 2021 aan het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) wordt de ontwikkeling van de kwestie sinds 2018 uitvoerig door het secretariaat van de Raad geanalyseerd. Daarnaast worden de belangrijkste kwesties die nog moeten worden opgelost, uiteengezet⁸. Deze kwesties zijn op 18 juni 2021 ter politieke aansturing voorgelegd aan de Raad Ecofin.

Conclusies

Richtlijn 2006/112/EG is voortdurend verbeterd om de werkingssfeer ervan te verruimen. De huidige EU-overgangsregeling voor de btw op intracommunautaire transacties is complex, kwetsbaar voor belastingfraude – met name de zogeheten carrouselfraude (of intracommunautaire ploffraude)⁹, de meest voorkomende vorm van btw-fraude – en brengt onnodig grote risico's voor bedrijven mee.

Om de uitdagingen van de gemondialiseerde, digitale en mobiele economie het hoofd te bieden, heeft de Europese Unie een eenvoudig, transparant, efficiënt, verbeterd en gemoderniseerd btw-stelsel nodig. Dat stelsel moet bovendien rekening houden met het belang van het behoud van het concurrentievermogen en aangepast aan de interne markt en fraudebestendig zijn. Een dergelijk systeem is van essentieel belang om burgers en bedrijven

---

⁵ COM(2018) 20 final: Voorstel voor een richtlijn van de Raad van 18 januari 2018 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat de btw-tarieven betreft. Op 3 oktober 2018 heeft het Europees Parlement zijn advies over dit voorstel uitgebracht. Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's hebben respectievelijk op 23 mei 2018 en op 10 oktober 2018 advies uitgebracht.

⁶ COM(2018) 21 final.

⁷ Vanwege de uitbraak van de COVID-19-pandemie verschuift de datum van inwerkingtreding van het tweede pakket bij Besluit (EU) 2020/1109 van 1 januari 2021 naar 1 juli 2021 om de EU-landen en ondernemingen meer tijd te geven om zich op de nieuwe regels voor te bereiden; Richtlijn (EU) 2020/2020 wijzigt Richtlijn 2006/112/EG om te zorgen voor een goedkopere toegang tot de levering van COVID-19-vaccins en medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek (testkits) als respons op COVID-19 in Europa.

Vanwege de brexit Richtlijn (EU) 2020/1756 van de Raad van 20 november 2020 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde ten aanzien van de identificatie van belastingplichtigen in Noord-Ierland.

⁸ Nota 9420/21 van het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie van 4 juni 2021, gericht aan het Comité van permanente vertegenwoordigers.

⁹ Dit soort fraude, die zeer vaak voorkomt in de sectoren elektronische onderdelen, mobiele telefonie en textiel, bestaat erin goederen “rondjes te laten draaien” tussen meerdere ondernemingen in verschillende lidstaten en daarbij te profiteren van het feit dat er geen belasting wordt geheven op de intracommunautaire levering van goederen.

mee te krijgen en ervoor te zorgen dat hun geld goed wordt besteed.

Het is tijd om over te stappen op een **definitieve btw-regeling**, namelijk een regeling die eenvoudig, fraudebestendig en flexibel genoeg is om te kunnen worden afgestemd op de technologische en commerciële ontwikkelingen. Bovendien moet deze zijn **gebaseerd op het beginsel van belastingheffing in het land van bestemming**, waarbij de btw op transacties tussen bedrijven wordt geheven overeenkomstig het land waar de afnemer woonachtig is en de voorbelasting kan worden teruggevorderd van het land waar zij is betaald.

De door DIW Econ uitgevoerde studie heeft ons een uitgebreide literatuurlijst opgeleverd van de btw-stelsels en de gevolgen ervan in de EU-lidstaten; deze dient ter ondersteuning van onze oproep aan de Raad om het voorstel voor een richtlijn dat op 25 mei 2018 is aangenomen en waarover het Parlement op 12 februari 2019 heeft gestemd, goed te keuren. Het geeft een beeld van de belangrijkste bevindingen over de variatie in btw-tarieven, belastinggrondslagen en btw-verschillen, het effect van de diversificatie van verlaagde btw-tarieven op bedrijven en consumenten en het effect van verlaagde btw-tarieven als potentieel instrument om sociale en klimaatdoelstellingen in de Europese Unie te verwezenlijken.

In de studie – waarin wordt gewezen op de grote heterogeniteit van de btw-stelsels en bijgevolg van de btw-verschillen en nalevingskosten – worden de voordelen geïdentificeerd van convergentie teneinde de bandbreedte van het normale tarief verder te verkleinen door middel van rationalisering van verlaagde tarieven en vrijstellingen. De overgang naar een uniform btw-tarief zou met name leiden tot een verlaging van het normale tarief met maximaal 7 %, tot lagere nalevingskosten die een onevenredig zware last vormen voor kmo's en ook tot een vermindering van de fraude; deze vormt namelijk niet alleen een zware last voor de overheidsfinanciën en voor de consument, maar schaadt ook de financiële belangen van de EU ten aanzien van de op een na grootste bron van eigen middelen. Een dergelijk systeem dat eenvoudiger (momenteel zijn er meer dan 250 vrijstellingen en verlaagde tarieven in de EU) en transparanter is, gebaseerd op nauwe samenwerking en de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de lidstaten overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, zou zorgen voor een betere werking van de interne markt. Een rationalisering van de thans vastgestelde verlaagde tarieven en vrijstellingen is noodzakelijk voor een efficiënte interne markt, die van essentieel belang is voor het economisch herstel. Een analyse met betrekking tot harmonisatie van de verlaagde tarieven zou eveneens interessant kunnen zijn.

Uit de studie blijkt dat de btw-kloof – gemeten als het verschil tussen het werkelijk geïnde btw-bedrag en de totale verschuldigde btw – in 2019 in de EU-27 gemiddeld circa 10 % bedroeg, ten opzichte van 20 % in 2009. Er wordt evenwel opnieuw een grote heterogeniteit tussen de lidstaten geconstateerd, waarbij de omvang van de btw-kloof varieert van 33 % in Roemenië tot 1 % in Zweden of Kroatië.

Voor ondernemingen zijn de belastingkosten niet alleen beperkt tot de betaalde belasting, maar moeten deze ook de nalevingskosten omvatten. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan kmo's, die de ruggengraat van de Europese economie vormen. Kmo's worden echter overbelast, onder meer omdat de nalevingskosten in de meeste gevallen vast zijn. Volgens de ramingen van de deskundigen vertegenwoordigen de totale kosten derhalve 1 tot 4 % van de omzet, hetgeen aanzienlijk is. Hoewel de digitalisering zorgt voor het verminderen van deze kosten, legt zij natuurlijk op korte termijn een last op ondernemingen – vooral kmo's –, die zich de nieuwste technologie en knowhow eigen moet maken. Een

geharmoniseerd IT-systeem tussen de lidstaten is een noodzaak voor de komende jaren.

Diversificatie van de btw-tarieven fragmenteert de interne markt en verstoort de werking ervan door ongelijke concurrentie op de interne markt van de EU te bevorderen, de nalevingslasten te verhogen, de concurrentie te ondermijnen, de uitbuiting van prijsverschillen tussen landen in de hand te werken door de consumptie te verschuiven naar lidstaten met lagere btw-tarieven, en verstoort de inning van inkomsten door de overheid. Evenzo kunnen gediversifieerde btw-stelsels ongelijke concurrentievoorwaarden scheppen ten opzichte van derde landen, prijsverstoringen veroorzaken en aldus de internationale handel verstoren. Daarom moeten de beginselen van transparantie, goed bestuur en informatie-uitwisseling in acht worden genomen; immers, een btw-stelsel dat werkt, is een stelsel dat geen invloed heeft op de handel.

Tenslotte blijkt uit de studie dat het effect van verlaagde tarieven op de consument en op de verwezenlijking van sociale en milieudoelstellingen beperkt is omdat de doorberekening van dergelijke tarieven in de prijzen gering en tijdelijk is. Andere factoren, zoals de prijselasticiteit van de vraag, moeten in aanmerking worden genomen. Om doeltreffend te zijn moeten de in dit kader vastgestelde verlaagde tarieven, die voor de overheid een aanzienlijke kostenpost vormen als gevolg van de uitholling van de belastinggrondslag, niet alleen geheel of gedeeltelijk aan de consument worden doorberekend door middel van een verlaging van de betaalde prijs; deze moeten echter ook worden gekoppeld aan andere initiatieven zoals belastingkredieten en rechtstreekse subsidies die het voordeel hebben dat zij rechtstreeks op de consument of de ondernemer zijn gericht. Verlaagde tarieven, die niet gericht zijn op de armste huishoudens, hebben een minder groot effect op de verwezenlijking van sociale en milieudoelstellingen dan gehoopt. Zij veroorzaken een mechanisch verlies dat kan oplopen tot 22 % van de totale nationale btw-inkomsten en leiden tot hogere nalevingskosten en een groter risico op btw-fraude. De deskundigen stelden bijvoorbeeld vast dat de btw-verlaging tijdens de COVID-19-pandemie niet het gewenste effect op de consumptie heeft gehad omdat ondernemingen, die hierop anticipeerden door hun winstmarges te verhogen, hun prijzen niet hebben verlaagd. Het zijn de alternatieve kosten die als kompas moeten dienen en waardoor we ons moeten laten leiden. In plaats van de btw te verlagen, hetgeen ten goede komt aan producenten of consumenten in verhouding tot het volume, moeten we nagaan of andere belastingen kunnen worden verlaagd, met een gunstiger effect op het gebied van milieu, justitie, bevordering van de werkgelegenheid of stimulering van de plaatselijke economie. Naast directe stimulansen moeten de bevordering van beschermde goederen en voorlichtingscampagnes – met name om onze milieudoelstellingen te verwezenlijken – worden beschouwd als een kosteneffectief alternatief voor verlaagde btw-tarieven.

Gezien het toenemende belang van het milieubeleid heeft deze studie de verdienste dat zij wegen opent voor toekomstig onderzoek.

Het verkleinen van de btw-kloof tussen de lidstaten is een dringende noodzaak in de context van het economisch herstel teneinde de sociaal-economische crisis na de COVID-19-pandemie een halt toe te roepen. Deze kloof kan worden verkleind door het btw-uitvoeringssysteem te vereenvoudigen en fraude te bestrijden, met name via digitalisering, waardoor overheden en bedrijven in realtime kunnen reageren. De herstel- en veerkrachtfaciliteit is onder de vlag van eenheid en solidariteit bedoeld om de lidstaten te helpen een productievere, inclusievere en innovatievere economie te ontwikkelen, met de nadruk op de ecologische en digitale transitie. Een goede financiering van de btw zal

bijdragen tot de aflossing van de schuld. Het economisch herstel na de COVID-19-crisis is een kans voor verandering in de richting van eerlijkere, groenere en meer gerichte belastingstelsels.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de uitvoering van de zesde btw-richtlijn: wat is nodig om de btw-kloof in de EU te verkleinen?

(2020/2263(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 4 en 14 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien artikel 113 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting – Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag¹ (de zesde btw-richtlijn),
- gezien Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (de btw-richtlijn)²,
- gezien Richtlijn (EU) 2017/2455 van de Raad van 5 december 2017 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG en Richtlijn 2009/132/EG wat betreft bepaalde btw-verplichtingen voor diensten en afstandsverkopen van goederen³,
- gezien Richtlijn (EU) 2018/1910 van de Raad van 4 december 2018 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de harmonisatie en vereenvoudiging van bepaalde regels in het btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten⁴,
- gezien Richtlijn (EU) 2019/1995 van de Raad van 21 november 2019 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de bepalingen inzake afstandsverkopen en bepaalde binnenlandse leveringen van goederen⁵,
- gezien Richtlijn (EU) 2020/285 van de Raad van 18 februari 2020 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen en Verordening (EU) nr. 904/2010 betreffende de administratieve samenwerking en uitwisseling van inlichtingen voor doeleinden van toezicht op de juiste uitvoering van de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen⁶,
- gezien Richtlijn (EU) 2020/284 van de Raad van 18 februari 2020 tot wijziging van

---

¹ PB L 145 van 13.6.1977, blz. 1.

² PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1.

³ PB L 348 van 29.12.2017, blz. 7.

⁴ PB L 311 van 7.12.2018, blz. 3.

⁵ PB L 310 van 2.12.2019, blz. 1.

⁶ PB L 62 van 2.3.2020, blz. 13.

Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de invoering van bepaalde voorschriften voor betalingsdienaarbieders⁷,

- gezien Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad van 15 maart 2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde⁸,
- gezien Verordening (EU) 2017/2454 van de Raad van 5 december 2017 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 904/2010 betreffende de administratieve samenwerking en de bestrijding van fraude op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde⁹,
- gezien Uitvoeringsverordening (EU) 2017/2459 van de Raad van 5 december 2017 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde¹⁰,
- gezien Verordening (EU) 2018/1541 van de Raad van 2 oktober 2018 tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 904/2010 en (EU) 2017/2454 wat betreft maatregelen ter versterking van de administratieve samenwerking op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde¹¹,
- gezien Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2026 van de Raad van 21 november 2019 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 wat betreft door elektronische interfaces gefaciliteerde leveringen van goederen of diensten en de bijzondere regelingen voor belastingplichtigen die diensten voor niet-belastingplichtigen, afstandsverkopen van goederen en bepaalde binnenlandse goederenleveringen verrichten¹²,
- gezien Uitvoeringsverordening (EU) 2020/194 van de Commissie van 12 februari 2020 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 904/2010 van de Raad wat betreft bijzondere regelingen voor belastingplichtigen die diensten voor niet-belastingplichtigen, afstandsverkopen van goederen en bepaalde binnenlandse goederenleveringen verrichten¹³, hetgeen verband houdt met het btw-pakket voor elektronische handel,
- gezien Verordening (EU) 2021/847 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van het Fiscalis-programma voor samenwerking op het gebied van belastingen en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1286/2013¹⁴,
- gezien het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat de btw-tarieven betreft (COM(2018)0020),
- gezien het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van

---

⁷ PB L 62 van 2.3.2020, blz. 7.

⁸ PB L 77 van 23.3.2011, blz. 1.

⁹ PB L 348 van 29.12.2017, blz. 1.

¹⁰ PB L 348 van 29.12.2017, blz. 32.

¹¹ PB L 259 van 16.10.2018, blz. 1.

¹² PB L 313 van 4.12.2019, blz. 14.

¹³ PB L 40 van 13.2.2020, blz. 114.

¹⁴ PB L 188 van 28.5.2021, blz. 1.

Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen (COM(2018)0021),

- gezien het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de invoering van de nadere technische maatregelen voor de werking van het definitieve btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten (COM(2018)0329)¹⁵,
- gezien de mededeling van de Commissie van 6 december 2011, getiteld “De toekomst van de btw: Naar een eenvoudiger, solider en efficiënter btw-stelsel aangepast aan de eengemaakte markt” (COM(2011)0851),
- gezien de mededeling van de Commissie van 4 oktober 2017, getiteld “Follow-up van het actieplan betreffende de btw – Naar een gemeenschappelijke btw-ruimte in de EU – Tijd om in actie te komen” (COM(2017)0566),
- gezien het actieplan van de Commissie van 7 april 2016, getiteld “Naar een gemeenschappelijke btw-ruimte in de EU – Tijd om knopen door te hakken” (COM(2016)0148),
- gezien zijn resolutie van 12 februari 2019 over het verslag over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de invoering van de nadere technische maatregelen voor de werking van het definitieve btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten¹⁶,
- gezien zijn standpunt van 10 maart 2021 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU van de Raad betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen¹⁷,
- gezien zijn wetgevingsresolutie van 19 mei 2021 over het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Fiscalis-programma voor samenwerking op het gebied van belastingen en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1286/2013(06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD))¹⁸,
- gezien zijn resolutie van 13 oktober 2011 over de toekomst van de btw¹⁹,
- gezien zijn resolutie van 24 november 2016 over wegen naar een definitief btw-stelsel en bestrijding van btw-fraude²⁰,
- gezien zijn resolutie van 26 maart 2019 over financiële misdrijven, belastingontduiking en belastingontwijking²¹,

---

¹⁵ Inwerkingtreding uitgesteld tot 1 juli 2022.

¹⁶ PB C 449 van 23.12.2020, blz. 295.

¹⁷ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0072.

¹⁸ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0247.

¹⁹ PB C 94E van 3.4.2013, blz. 5.

²⁰ PB C 224 van 27.6.2018, blz. 107.

²¹ PB C 108 van 26.3.2021, blz. 8.

- gezien zijn resolutie van 20 mei 2021, getiteld “De digitale toekomst van Europa vormgeven: belemmeringen voor de werking van de digitale eengemaakte markt wegnemen en het gebruik van AI voor Europese consumenten verbeteren²²,
  - gezien zijn resolutie van 16 september 2021, getiteld “De toepassing van de EU-voorschriften voor de uitwisseling van belastinggegevens: geboekte vooruitgang, opgedane ervaring en weg te werken belemmeringen²³,
  - gezien de studie van 30 augustus 2021, getiteld “VAT gap, reduced VAT rates and their impact on compliance costs for businesses and consumers”, die is uitgevoerd door DIW Econ en gepubliceerd door het directoraat-generaal Parlementaire Onderzoeksdiensten,
  - gezien Advies nr. 11/2020 van de Europese Rekenkamer (uitgebracht krachtens de artikelen 287, lid 4, en 322, lid 2, VWEU) van 11 december 2020 over de ontwerpverordening (EU, Euratom) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG, Euratom) nr. 1553/89 betreffende de definitieve uniforme regeling voor de inning van de eigen middelen uit de belasting over de toegevoegde waarde,
  - gezien Speciaal verslag nr. 12/2019 van de Europese Rekenkamer van 16 juli 2019, getiteld “Elektronische handel: voor veel uitdagingen op het gebied van de inning van btw en douanerechten moet nog een oplossing worden gevonden”,
  - gezien de openbare raadpleging van 8 februari t/m 3 mei 2021, getiteld “Btw-regels voor financiële diensten en verzekeringen – herziening”,
  - gezien artikel 54 van zijn Reglement en artikel 1, lid 1, punt e), van en bijlage 3 bij het besluit van de Conferentie van voorzitters van 12 december 2002 betreffende de procedure inzake het verlenen van toestemming voor het opstellen van initiatiefverslagen,
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A9-0355/2021),
- A. overwegende dat de Raad in 1977 de zesde btw-richtlijn heeft vastgesteld die ten doel heeft te komen tot een uniforme belastinggrondslag waarop geharmoniseerde tarieven moeten worden toegepast; overwegende dat alle lidstaten overeenkomstig de eerste²⁴ en de tweede²⁵ richtlijn van de Raad van 11 april 1967 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting toentertijd reeds een stelsel van belasting over de toegevoegde waarde hadden ingevoerd; overwegende dat de lidstaten daartoe een overgangsperiode hadden ingesteld, die inmiddels is verlengd;
- B. overwegende dat de btw-richtlijn met het oog op meer duidelijkheid de zesde btw-richtlijn herschikt en intrekt; overwegende dat de richtlijn bepaalt dat de overgangsregels moeten worden vervangen door een definitief stelsel op basis van belastingheffing in de lidstaat van oorsprong; overwegende dat het overgangssysteem complex, gebrekkig en structureel fraudegevoelig is;

²² Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0261.

²³ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0392.

²⁴ PB 71 van 14.4.1967, blz. 1301.

²⁵ PB 71 van 14.4.1967, blz. 1303.

- C. overwegende dat de lidstaten in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor btw-inning;
- D. overwegende dat in 2013 een substantiële herziening werd gestart op basis van een definitieve regeling op grond van het bestemmingsbeginsel, waardoor deze minder fraudegevoelig zou zijn²⁶; overwegende dat het bestemmingsbeginsel inhoudt dat de btw in rekening wordt gebracht in de lidstaat van eindverbruik;
- E. overwegende dat er op 25 mei 2018 een voorstel voor een richtlijn werd aangenomen, waarmee nadere technische maatregelen werden ingevoerd voor een definitief btw-stelsel voor de belastingheffing in het handelsverkeer tussen de lidstaten en een einde werd gemaakt aan de “overgangsregeling”²⁷; overwegende dat het Parlement zijn standpunt daarover op 12 februari 2019 heeft vastgesteld; overwegende dat de Raad zijn standpunt nog niet heeft vastgesteld; overwegende dat deze blokkade beslissingen over het aanpassen van de btw vertraagt die belangrijk zijn voor de uitdagingen waarmee we in het kader van het economische herstel in de EU te maken zullen krijgen en dat het uitblijven van maatregelen betekent dat lacunes waardoor de btw-kloof groter zou kunnen worden, niet zijn gedicht;
- F. overwegende dat de btw-kloof in de EU is teruggebracht van 20 % in 2009 tot 10 % in 2019, waarbij voorlopige schattingen uit die periode erop wezen dat de kloof onder de 130 miljard EUR zou kunnen uitkomen; overwegende dat deze tendens als gevolg van de pandemie en de sociaal-economische gevolgen ervan in 2020 is omgeslagen; overwegende dat het verlies wordt geschat op 164 miljard EUR, waarvan een derde in handen is gevallen van fraudeurs en de georganiseerde criminaliteit; overwegende dat deze verliezen een btw-kloof van 13,7 % tot gevolg kunnen hebben; overwegende dat dit scenario strategische beleidsopties vereist;
- G. overwegende dat volgens het voor de Commissie opgestelde eindverslag van 10 september 2020 bij de “Studie en verslagen over de btw-kloof in de EU-28” de btw-kloof in de lidstaten sterk uiteenloopt van minder dan 1 % tot meer dan 33 %;
- H. overwegende dat dit verlies nadelig is voor de EU-begroting (de btw is het tweede van de eigen middelen van de EU), de nationale begrotingen, bedrijven en mensen die in de EU wonen;
- I. overwegende dat het Fiscalis-programma voor 2021-2027, met een begroting van 269 miljoen EUR, gericht is op het bestrijden van onrechtvaardigheid op belastinggebied door nationale belastingautoriteiten te helpen beter samen te werken om belastingfraude, belastingontduiking en agressieve fiscale planning te bestrijden; overwegende dat het vorige programma 591 miljoen EUR aan inkomsten voor de EU heeft opgeleverd;
- J. overwegende dat het in 2010 opgezette platform van deskundigen voor fraudebestrijding in de lidstaten, Eurofisc, teneinde doeltreffend te kunnen zijn, moet worden versterkt en voorzien van toereikende middelen om gezamenlijke risicoanalyses uit te voeren, onderzoeken te coördineren en samen te werken met het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), Europol en het Europees Openbaar Ministerie, met name met het oog op het onderzoeken van btw-fraude; overwegende dat een stelsel van

---

²⁶ Zoals beschreven in het EU-actieplan voor een gemeenschappelijke btw-ruimte in de EU.

²⁷ COM(2018)0329.

gedifferentieerde btw-tarieven en hoge nalevingskosten de fraude in de hand zouden kunnen werken;

- K. overwegende dat in Advies nr. 11/2020 van de Rekenkamer de nieuwe methode wordt voorgesteld voor de berekening van de eigen middelen uit de btw; overwegende dat in dit advies wordt opgemerkt dat “de berekening van de eigen middelen uit de btw van de lidstaten door het voorstel aanzienlijk [wordt] vereenvoudigd ten opzichte van het huidige stelsel”, maar wordt vastgesteld dat “het risico bestaat dat het definitieve meerjarige gewogen gemiddelde tarief mogelijk niet representatief is voor alle lidstaten”;
- L. overwegende dat de sociaal-economische crisis als gevolg van de COVID-19-pandemie aanzienlijke fiscale en begrotingsinspanningen van de regeringen in de lidstaten heeft vereist, zo ook in de vorm van steun aan bedrijven;
- M. overwegende dat de eigen middelen uit de btw in 2019 goed waren voor 11 % van de EU-begroting, in totaal 17,8 miljard EUR;
- N. overwegende dat het “actieplan voor billijke en eenvoudige belastingheffing ter ondersteuning van de herstelstrategie” van de Commissie deel uitmaakt van de nieuwe EU-strategie voor de vereenvoudiging van de belastingheffing en de aanpassing daarvan aan de digitalisering van de economie en de groene transitie, alsook voor de bestrijding van belastingfraude en -ontwijking; overwegende dat in dit actieplan zaken in verband met de btw als prioriteiten zijn aangemerkt, die gericht zijn op de strijd tegen btw-fraude en op de modernisering van de btw op financiële diensten, rekening houdend met de digitalisering van de economie;
- O. overwegende dat financiële diensten sinds de aanneming van de btw-richtlijn, op enkele uitzonderingen na, zijn vrijgesteld van btw omdat zij aan andere belastingen zijn onderworpen (zoals heffingen op verzekeringspremies);
- P. overwegende dat de btw als indirecte belasting door alle 27 lidstaten wordt geïnd krachtens verschillende nationale regelingen, en dat het mogelijk is uit al deze regelingen goede praktijken te distilleren en die toe te passen in het kader van een voor de hele EU geldende hervorming; overwegende dat nationale voorbeelden als model moeten worden beschouwd om rekening mee te houden en dat de Commissie moet optreden als platform voor de uitwisseling van dergelijke goede praktijken; overwegende dat de wijzigingen in de nationale wetgeving van één lidstaat waarbij stimulansen voor consumenten werden gecreëerd om te vragen om een factuur in sectoren waarin belastinginning moeilijk is, een goed voorbeeld daarvan zijn;
- Q. overwegende dat de algemene doelstelling van de digitalisering van de belastingheffing essentieel is om de transparantie, eenvoud, verantwoording en geautomatiseerde rapportage te waarborgen, en cruciaal is voor een definitief, vereenvoudigd en toekomstbestendig btw-stelsel; overwegende dat de COVID-19-pandemie een katalysator is geweest voor de ontwikkeling van de digitalisering van alle transacties; overwegende dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) centraal staan in dit digitaliseringsproces en in dit verband moeten worden ondersteund bij het verwerven van de nieuwste technologie en knowhow;
- R. overwegende dat de btw breed geharmoniseerd is op EU-niveau, geldt als een van de

eigen middelen voor de EU-begroting en derhalve uitgebreide samenwerking op EU-niveau vereist;

- S. overwegende dat het Parlement het beginsel van nationale belastingsoevereiniteit ten volle eerbiedigt;

Btw-tarieven, belastinggrondslagen en btw-kloven in de lidstaten

1. is verheugd over het feit dat de algemene tendens positief is, aangezien de btw-kloof in de lidstaten is teruggebracht van 20 % in 2009 tot 10 % in 2019, hetgeen erop duidt dat de btw-fraude in de EU afneemt en dat de btw-inkomsten als een percentage van het bruto binnenlands product stijgen;
2. verzoekt de Commissie en de lidstaten de beste praktijken in de lidstaten die erin geslaagd zijn een grote btw-kloof te voorkomen, te analyseren en uit te wisselen; schaaft zich achter het doel om te komen met innovatieve belastingoplossingen die aansluiten bij de nieuwe economische, sociale en ecologische realiteit;
3. merkt op dat volgens sommige ramingen een inkomstenneutrale belastinghervorming zou kunnen leiden tot een verlaging van het normale btw-tarief met gemiddeld zeven procentpunten in de EU-27, naast een verlaging van de nalevingskosten; benadrukt dat de omvang van de verlaging volgens deze ramingen verschilt tussen de EU-lidstaten van 2 (Estland) tot 13 (Griekenland) procentpunten; merkt op dat dit niet het enige antwoord is op de noodzaak om de complexiteit van het belastingstelsel aan te pakken; stelt vast dat een lager standaard btw-tarief ten gunste kan komen van consumenten, en met name van huishoudens met een laag inkomen; merkt op dat de lidstaten de mogelijkheid hebben om de voordelen te verkennen die een enkel verlaagd normaal tarief zou hebben voor de eerlijke mededinging op hun markt;
4. is van oordeel dat het hanteren van een groot aantal verlaagde tarieven een legitiem doel in de samenleving vervult, met name om het regressieve effect van het btw-stelsel te beperken en bij te dragen tot het behalen van bepaalde nationale beleidsdoelstellingen, waaronder toegang tot essentiële goederen en sectoren zoals gezondheidszorg en levensmiddelen, maar dat het ook bijdraagt aan de complexiteit en de ondoorzichtigheid van het belastingstelsel, de nalevingskosten verhoogt en fraude in de hand kan werken; begrijpt dat de toepassing van verlaagde tarieven kan leiden tot een lagere prijs voor consumenten, maar van diverse andere factoren afhangt; merkt daarom op dat er een grondige analyse en effectbeoordeling moeten worden uitgevoerd;
5. wijst op de aanzienlijke verschillen in de standaardtarieven die worden gehanteerd in de lidstaten en de complexiteit die dat met zich meebrengt voor het stelsel, zelfs als dat gerechtvaardigd is op grond van de uiteenlopende nationale economische stelsels; benadrukt dat deze complexiteit verder wordt verergerd door de uiteenlopende manieren waarop verlaagde tarieven worden gehanteerd, hetgeen legitiem is voor het nastreven van sociale en milieudoelstellingen; herinnert eraan dat de mogelijkheid om sterk verlaagde tarieven (in vijf lidstaten) en parkeertarieven (in vijf lidstaten) te hanteren een aanvullende belemmering vormt voor een coherent en volledig interoperabel gemeenschappelijk stelsel;
6. beseft dat het systeem steeds ingewikkelder wordt door de verschillende tarieven, maar ook door vrijstellingen en afwijkingen, die uitzonderingen moeten blijven; herinnert aan

de specifieke situatie van ongelijke behandeling van de lidstaten die vóór en na 1992 zijn toegetreden tot de EU, waarvoor verschillende regels gelden; verzoekt de Commissie dit probleem in toekomstige wetgevingsvoorstellen aan te pakken;

7. merkt op dat de Commissie in de afgelopen twintig jaar bijna tweehonderd inbreukprocedures aangaande btw heeft ingeleid; verzoekt haar een samenvatting voor te leggen van de belangrijkste bevindingen van deze procedures als basis voor toekomstige wetgevingsvoorstellen, dat wil zeggen met betrekking tot verlaagde tarieven, vrijstellingen en niet-omzetting;
8. merkt op dat de COVID-19-pandemie uitzonderingen op de btw-regels heeft gerechtvaardigd, hetgeen wijst op de noodzaak van een zekere mate van flexibiliteit als zich dringende of onverwachte omstandigheden voordoen; dringt er bij de Commissie op aan hiermee rekening te houden bij toekomstige wetgevingsvoorstellen inzake de btw;
9. merkt op dat de btw-kloof fluctueert met de conjunctuurcyclus, en dat een gebrekkige naleving van de belastingwetgeving soms in verband wordt gebracht met hoge standaard btw-tarieven, een geringere doeltreffendheid op gerechtelijk en juridisch gebied, zwakkere juridische instellingen, hogere waargenomen niveaus van corruptie en het algehele aandeel van de schaduwconomie in de economie als geheel;
10. vindt het zorgelijk dat sommige lidstaten donaties in natura in het algemeen niet uitsluiten van de btw-heffing, waardoor ondernemingen consumentengoederen vernietigen, met name geretourneerde goederen, ondanks het feit dat een dergelijke uitzondering mogelijk is op grond van de bestaande btw-richtlijn; verzoekt de Commissie richtsnoeren uit te vaardigen voor de lidstaten waarin zij verduidelijkt dat btw-vrijstellingen voor donaties in natura verenigbaar zullen zijn met de bestaande EU-wetgeving inzake btw totdat het voorstel van de Raad (COM(2018)0020, artikel 98, lid 2) door de lidstaten wordt goedgekeurd;
11. betreurt het gebrek aan beschikbare gegevens over regionale verschillen, dat mogelijk een grote beperking vormt voor het meten van de btw-kloof; verzoekt de Commissie te controleren of het produceren en publiceren van regionale metingen van de btw-kloof een waardevol instrument kan zijn om de transparantie te verbeteren en de btw-kloof te verkleinen;

Gevolgen van de grote verscheidenheid aan verlaagde btw-tarieven voor bedrijven

12. is van oordeel dat de huidige diversificatie van de verlaagde tarieven leidt tot extra administratieve rompslomp voor bedrijven; merkt op dat de totale btw-nalevingskosten in de lidstaten variëren van 1 % tot 4 % van de omzet van bedrijven; merkt op dat digitalisering aanzienlijk kan bijdragen tot de verlaging van de nalevingskosten voor bedrijven;
13. constateert dat kmo's te maken hebben met verhoudingsgewijs hogere nalevingskosten, aangezien dit vaste kosten zijn die losstaan van de grootte van het bedrijf, en wijst erop dat hoge nalevingskosten een belemmering vormen voor de toegang tot de interne markt van de EU; is derhalve van mening dat gedifferentieerde btw-regelingen binnen de EU de handel binnen de EU kunnen ontmoedigen voor alle bedrijven, maar vooral voor kmo's; merkt echter op dat het empirisch bewijs geen uitsluitsel geeft over de effecten

van gedifferentieerde btw-stelsels op de internationale handel en of die effecten kunnen leiden tot ongelijke concurrentievoorwaarden in de internationale handel, met name als gevolg van hoge nalevingskosten, vrijstellingen en gebrekkige restitutieregelingen;

14. wijst op het potentieel van digitalisering om de nalevingskosten te verlagen, hoewel deze voordelen vaak pas op de lange termijn optreden; stelt dat dankzij digitale innovaties²⁸ waarschijnlijk de nalevingskosten kunnen worden verlaagd, handelstransacties transparanter kunnen worden en de bureaucratie kan worden teruggedrongen; benadrukt dat gegevensbeveiliging, de persoonlijke levenssfeer en de vertrouwelijkheid van gegevens van bedrijven moeten worden gewaarborgd; benadrukt dat bedrijven slechts in tweede instantie²⁹ moeten worden ondersteund via EU-programma's, en dat met name kmo's en andere kwetsbare economische actoren moeten worden ondersteund in de vorm van door de EU georganiseerde opleidingen over de digitale transitie, om hiervan te kunnen profiteren en daaraan een bijdrage te leveren; wijst erop dat een dergelijke algemene benadering van de versnelling van de digitalisering van de knowhow en werkzaamheden ter plekke van kmo's uiteindelijk ten goede zal komen aan de btw-inning; wijst op het potentieel van "distributed ledger"-technologie ter voorkoming van btw-fraude – bijv. btw-carrouselfraude – en kijkt uit naar het wetgevingsvoorstel voor de modernisering van de btw-rapportageverplichtingen; verzoekt de Commissie voorts met een initiatief te komen dat gericht is op de gemakkelijke toepassing van de "distributed ledger"-technologie door handelaren en op de terugdringing van de bureaucratie;
15. is van mening dat de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, de databank "Taxes in Europe" – een EU-informatieportaal over btw voor het bedrijfsleven – moet verbeteren om de handel gemakkelijker te maken en de rechtszekerheid te verbeteren op de interne markt; benadrukt dat op dat portaal snel actuele en nauwkeurige informatie moet worden verstrekt over de tenuitvoerlegging van het btw-stelsel in de verschillende lidstaten en met name over de juiste btw-tarieven voor verschillende goederen en diensten in de verschillende lidstaten, en over de voorwaarden voor de toepassing van het nultarief; merkt op dat dit portaal ook zou kunnen bijdragen tot het aanpakken van de huidige btw-kloof; stelt voor het éénloketsysteem van de EU op te nemen in het btw-informatieportaal van de EU;
16. wijst op het éénloketsysteem van de EU als voorbeeld voor digitale innovatie waarmee bedrijven in de EU hun btw-facturen kunnen vereenvoudigen en zodoende de nalevingskosten op het gebied van de e-verkoop in de EU kunnen verlagen; merkt op dat een dergelijke verlaging van de nalevingskosten met name voordelig is voor kmo's; neemt kennis van de bereidheid van de Commissie om voor 2022/2023 een wijziging van de btw-richtlijn voor te stellen met het oog op een verdere uitbreiding van het toepassingsgebied van het btw-éénloketsysteem; verzoekt de Commissie te verkennen hoe het toepassingsgebied van het éénloketsysteem kan worden uitgebreid;
17. verzoekt de lidstaten de onderlinge samenwerking uit te breiden en te verbeteren en de in februari 2020 vastgestelde reeks regels inzake de uitwisseling van btw-betalingsgegevens naar behoren toe te passen om het opsporen van btw-fraude bij grensoverschrijdende elektronische handelstransacties te vergemakkelijken;

---

²⁸ Zoals artificiële intelligentie, big data en blockchaintechnologie.

²⁹ Dit betekent dat de steun in eerste instantie afkomstig is van de lidstaten en vervolgens van de EU.

18. merkt op dat de lidstaten al nieuwe technologieën toepassen om de efficiëntie van controles van binnenlandse aankopen voor belastingdoeleinden te verbeteren; begrijpt dat er rekening moet worden gehouden met deze nationale maatregelen bij een eventuele hervorming van het btw-stelsel, en wel als goede praktijken die in aanmerking moeten worden genomen; pleit voor meer coördinatie tussen de lidstaten in dit opzicht, teneinde grensoverschrijdende transacties te vergemakkelijken, zonder buitensporige kosten voor exploitanten en consumenten; verzoekt de Commissie concrete voorstellen te doen ter bevordering van een sneller systeem voor de uitwisseling van informatie over de btw met betrekking tot transacties binnen de EU en om dit systeem interoperabel te maken met nationale mechanismen; pleit voor de uitbreiding van elektronische facturering en dringt aan op de invoering van een EU-norm voor e-facturering, waarbij met name de informatie op een e-factuur wordt geharmoniseerd om grensoverschrijdende interoperabiliteit te bevorderen, de naleving van de wetgeving te waarborgen, de transparantie van handelstransacties te vergroten en zo fraude en fouten te beperken;
19. benadrukt dat de grensoverschrijdende btw-fraude en carrouselfraude dringend moeten worden aangepakt door middel van de goede uitvoering van mechanismen voor de efficiënte uitwisseling van informatie en toereikende middelen (zowel personele, financiële, technische als technologische middelen) voor nationale autoriteiten en andere autoriteiten zoals OLAF; wijst op de waardevolle bijdrage van instrumenten zoals Eurofisc; herinnert aan de rol van aanbieders van betalingsdiensten en de noodzaak om hoge normen te waarborgen voor de btw-rapportage; acht het noodzakelijk van de Commissie een effectbeoordeling te ontvangen om de invoering te beoordelen van een veralgemeende verleggingsregeling in verschillende lidstaten na de tenuitvoerlegging van de richtlijn van de Raad betreffende de tijdelijke toepassing van een veralgemeende verleggingsregeling voor leveringen van goederen en diensten boven een bepaalde drempel³⁰, teneinde carrouselfraude te bestrijden, en met name de gevolgen daarvan voor de bestrijding van alle soorten btw-fraude en de gevolgen voor de nalevingskosten van bedrijven te beoordelen;
20. merkt op dat de grote verscheidenheid aan tarieven tot prijsverstoring op de interne markt kan leiden, waardoor grensoverschrijdende aankopen worden gestimuleerd; merkt op dat met name de diversificatie van de btw-tarieven een prikkel vormt om prijsverschillen tussen landen uit te buiten door de consumptie te verschuiven naar lidstaten met lagere btw-tarieven, en de inning van belastinginkomsten door de overheid verstoort;
21. herinnert eraan dat bedrijven vereenvoudigde en gecentraliseerde toegang moeten krijgen tot informatie over tarieven, de juiste btw-tarieven voor verschillende goederen en diensten in de verschillende lidstaten en de voorwaarden voor toepassing van het nultarief, evenals duidelijke en ondubbelzinnige btw-regels om grensoverschrijdende activiteiten te stimuleren en de administratieve lasten van bedrijven te verminderen; is in dit verband ingenomen met de vereenvoudigde en gedigitaliseerde methode voor de registratie, via een onlineportaal, van de btw-regeling voor kleine ondernemingen die grensoverschrijdende activiteiten ontplooiën, waardoor de kosten en administratieve

---

³⁰ Richtlijn (EU) 2018/2057 van de Raad van 20 december 2018 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de tijdelijke toepassing van een veralgemeende verleggingsregeling voor leveringen van goederen en diensten boven een bepaalde drempel (PB L 329 van 27.12.2018, blz. 3).

lasten worden verminderd; merkt op dat 26 van de 27 lidstaten verlaagde tarieven gebruiken als inherent onderdeel van hun fiscaal en sociaal beleid; herinnert eraan dat een gemeenschappelijk webinformatieportaal over de tenuitvoerlegging van btw-stelsels in verschillende lidstaten grensoverschrijdende activiteiten zou stimuleren en de administratieve rompslomp voor bedrijven zou verminderen;

22. is ingenomen met de positieve trend om de nalevingskosten te verlagen door bedrijven en overheidsdiensten steeds verder te digitaliseren; merkt op dat in de OESO-landen de tijd die nodig is voor de naleving van de belastingwetgeving tussen 2006 en 2020 is gedaald van 230 uur naar 162 uur, voornamelijk als gevolg van de invoering van elektronische archiverings- en betalingssystemen³¹;
23. benadrukt dat een goed opgezet btw-stelsel neutraal is en geen invloed mag hebben op de handel, maar dat dit beginsel in de praktijk moeilijk te verifiëren is op mondiaal niveau gezien de toepassing van btw-vrijstellingen, ondoeltreffende restitutiesystemen en de grote verscheidenheid aan tarieven die tot hogere nalevingskosten leiden; herinnert eraan dat een doeltreffend btw-stelsel bijdraagt aan de bestrijding van belastingontduiking en aan belastingoptimalisatie; wijst erop dat steeds meer kmo's in de hele EU handel willen drijven, met name door middel van online transacties, en dat het btw-stelsel van de EU gericht moet zijn op het vergemakkelijken van grensoverschrijdende groei;
24. merkt op dat uit empirisch bewijs blijkt dat het huidige stelsel van meerdere btw-tarieven in de lidstaten regressief is wanneer het geldt als percentage van het besteedbaar inkomen, maar in de meeste lidstaten evenredig of licht progressief neigt te zijn wanneer het wordt gemeten als percentage van de uitgaven; merkt daarnaast op dat wanneer wordt gerekend in termen van uitgaven, de bestaande verlaagde btw-tarieven en het nultarief bijdragen tot een progressiever btw-stelsel ten opzichte van btw-stelsels met één enkel tarief; merkt bovendien op dat uit bewijs ook blijkt dat alleen btw-tarieven die verlaagd worden met het oog op de ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen (zoals verlaagde tarieven voor levensmiddelen) de btw progressiever maken; verzoekt de lidstaten om bij de invoering van verlaagde btw-tarieven het specifieke doel voor ogen te houden om huishoudens met een lager inkomen te ondersteunen;

Gevolgen van de verlaagde btw-tarieven voor de consument en de sociale en milieudoelstellingen

25. merkt op dat het hanteren van verlaagde tarieven niet systematisch leidt tot een blijvende prijsverlaging voor de consument en dat de doeltreffendheid van een verlaagd tarief afhangt van een aantal factoren, zoals de mate waarin bedrijven dat tarief aan de consument doorberekenen, de looptijd ervan, de omvang van de verlaging en de complexiteit van het tariefstelsel; benadrukt dat de volledige doorberekening van verlaagde tarieven derhalve een complex proces is en niet mag worden uitgevoerd zonder gedegen effectbeoordeling; merkt op dat de bestaande verlaagde btw-tarieven en het nultarief weliswaar verhoudingsgewijs een groter voordeel opleveren voor huishoudens met een laag inkomen in de EU (gemeten als percentage van de uitgaven), maar in absolute termen (contant geld) normaal gesproken een groter voordeel

---

³¹ Studie van PWC en de Wereldbankgroep van 26 november 2019, getiteld "Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies", blz. 27.

- opleveren voor huishoudens met een hoog inkomen; merkt daarom op dat er uitgebreide analyses en effectbeoordelingen moeten worden uitgevoerd zodat verlaagde tarieven alleen van toepassing zijn als zij ten goede komen aan huishoudens met een laag inkomen;
26. benadrukt dat met verlaagde tarieven normaal gesproken het legitieme doel wordt nagestreefd om ervoor te zorgen dat essentiële goederen voor iedereen toegankelijk zijn; benadrukt dat dankzij verlaagde btw-tarieven voor eerste levensbehoeften (bijv. levensmiddelen) de btw meestal progressiever wordt; wijst erop dat verlaagde tarieven doeltreffender kunnen zijn in samenlevingen met aanzienlijke inkomensongelijkheid en een hoog niveau van sociale en economische ongelijkheid; merkt op dat empirische gegevens over de doeltreffendheid van verlaagde btw-tarieven voor de bevordering van maatschappelijk wenselijke of milieugoederen schaars en dubbelzinnig zijn;
  27. is zeer bezorgd over de regressieve aard van de verbruiksbelasting; wijst erop dat de btw-tarieven laag moeten worden gehouden, aangezien ze huishoudens met een lager inkomen op onevenredige wijze belasten en de ongelijkheid in de welvaartsverdeling verergeren;
  28. merkt op dat de doeltreffendheid van verlaagde btw-tarieven voor het bevorderen van milieuvriendelijke goederen nog steeds moeilijk te beoordelen is als gevolg van een gebrek aan empirisch bewijs, hoewel in bepaalde casestudies en volgens bepaalde modellen positieve effecten kunnen worden gemeten; benadrukt echter dat het met het oog op de bevordering van milieuvriendelijke consumptie van essentieel belang is dat de lidstaten alle nultarieven en verlaagde btw-tarieven voor schadelijke milieugoederen en -diensten geleidelijk afschaffen; verzoekt de lidstaten de verlaagde tarieven voor zeer vervuilende goederen en diensten tot 2030 geleidelijk af te schaffen om de klimaatdoelstellingen van de EU zoals vastgelegd in de Europese Green Deal te verwezenlijken; verzoekt de lidstaten de invoering van compensatiemechanismen te bestuderen om huishoudens met een laag inkomen te helpen het hoofd te bieden aan de daling van het beschikbare inkomen als gevolg van hogere btw-tarieven voor vervuilende goederen en diensten;
  29. wijst er in dit opzicht op dat bij verlaagde tarieven rekening moet worden gehouden met de duurzaamheid van de overheidsfinanciën; merkt op dat bij de rationalisering met het oog op een uniform btw-stelsel rekening moet worden gehouden met de historische en tijdelijke toepassing van verlaagde tarieven, mits aan de andere voorwaarden wordt voldaan;
  30. benadrukt dat bewijs erop duidt dat verlaagde btw-tarieven vaak een weinig doeltreffend instrument zijn om sociale of milieudoelstellingen te verwezenlijken, aangezien ze leiden tot aanzienlijke kosten voor de overheid vanwege de discrepantie tussen tarieven, verminderde belastinginkomsten, hogere administratieve kosten, dure controles en inspecties, druk van maatschappelijke en economische vertegenwoordigers, nalevingskosten, economische verstoringen of zelfs belastingfraude, en de moeilijkheden om bepaalde doelgroepen te bereiken;
  31. merkt op dat het voor een volledige beoordeling van de efficiëntie en doeltreffendheid van atypische btw-tarieven noodzakelijk is deze te vergelijken met alternatieve beleidsinstrumenten; is van mening dat deze maatregelen doeltreffender, flexibeler,

zichtbaarder en kosteneffectiever kunnen zijn om de sociale en milieudoelstellingen te verwezenlijken, mits die maatregelen op efficiënte wijze door regeringen worden ingezet; merkt echter op dat deze instrumenten de kern van de nationale belastingsovereiniteit vormen en onder de nationale bevoegdheden vallen aangezien er geen EU-wetgeving bestaat waarin die instrumenten worden geharmoniseerd; wijst erop dat deze instrumenten niettemin moeten stroken met het mededingingsbeleid van de EU;

32. benadrukt dat een uniform btw-stelsel, in combinatie met alternatieve beleidsinstrumenten en een reeks sociale hervormingen en milieubelastinginstrumenten, stuk voor stuk opties zijn die bij het ontwerpen van een doeltreffend economisch, sociaal en groen holistisch belastingstelsel moeten worden onderzocht, mits zij huishoudens met een laag inkomen niet onnodig belasten; merkt op dat Nieuw-Zeeland een btw-stelsel met een vast tarief van 15 % heeft en een belastingkrediet hanteert voor huishoudens met een laag inkomen; merkt op dat de inspanningen om het btw-stelsel in de EU te vereenvoudigen of te harmoniseren niet zouden leiden tot hogere standaard btw-tarieven; wijst erop dat vaste subsidiebedragen en voorlichtingscampagnes een optie kunnen zijn voor de promotie van bemoeigoederen;

Conclusie

33. herinnert eraan dat de btw-inkomsten een van de belangrijkste bronnen van overheidsinkomsten zijn en gemiddeld circa 21 % van de totale belastinginkomsten in de EU uitmaken; merkt op dat de btw-kloof gemiddeld 10 % bedraagt en dat de btw ook een bron van eigen middelen voor de EU-begroting is; wijst erop dat een verlaging van de btw-grondslag tot een verlies aan inkomsten voor de overheidsfinanciën kan leiden; verzoekt de nationale belastingautoriteiten initiatieven te nemen om de btw-kloof te verkleinen en zo de overheidsfinanciën te verbeteren, met name in het licht van de economische recessie als gevolg van de COVID-19-pandemie, en de eigen middelen van de EU te verhogen;
34. is in dit verband verheugd over de aanzienlijke vooruitgang die de afgelopen tien jaar is geboekt op het gebied van samenwerking tussen de belastingautoriteiten van de lidstaten; is voorstander van verder overleg tussen de lidstaten om de administratieve samenwerking te versterken;
35. schaaft zich achter de conclusies van de studie van DIW Econ, waaruit blijkt dat het normale tarief in 2019 gemiddeld op 71 % van de totale belastinggrondslag in de lidstaten werd toegepast; merkt op dat de nalevingskosten van gediversifieerde btw-stelsels aanzienlijk kunnen worden verlaagd door de digitalisering van het bedrijfsleven en overheden voort te zetten; wijst erop dat de kosten van gediversifieerde btw-stelsels voor bedrijven, met name kmo's, de verstoringen die zij kunnen veroorzaken op de interne markt en de handel, en de gevolgen ervan voor overheden op het vlak van inkomstenderving zorgvuldig moeten worden beoordeeld om te komen tot een samenhangend, eerlijk en efficiënt btw-stelsel in de EU; merkt op dat er vanwege verlaagde tarieven voor eerste levensbehoeften (zoals levensmiddelen) meestal sprake is van progressievere btw en dat huishoudens met een laag inkomen profiteren van verlaagde btw-tarieven, ook al zijn dat minder doeltreffende middelen om de inkomsten te verdelen of milieudoelstellingen te verwezenlijken;
36. merkt op dat de moeilijkheden om de btw-kloof tussen de lidstaten te verkleinen worden

veroorzaakt door een combinatie van factoren, zoals de noodzaak om een aantal btw-vrijstellingen voor bepaalde goederen en diensten te handhaven en de wens van de lidstaten om verlaagde tarieven van ten minste 5 % te handhaven; onderkent dat de lidstaten hun flexibiliteit moeten kunnen behouden om hun eigen btw-tarieven te bepalen, gezien het belang van dit instrument als begrotingsinstrument;

37. dringt aan op de invoering van een vereenvoudigd en gemoderniseerd btw-stelsel ter bevordering van eerlijk en efficiënt concurrentievermogen van bedrijven binnen de interne markt, de verlaging van de nalevingskosten en de verbetering van de vrijwillige naleving; merkt op dat een dergelijk vereenvoudigd btw-stelsel nog steeds zou profiteren van een éénloketsysteem om de nalevingskosten voor bedrijven in de EU te verlagen en de handel binnen de EU een impuls te geven; neemt kennis van het voorstel van het voormalige Portugese voorzitterschap van de Raad en het huidige Sloveense voorzitterschap van de Raad om alle nultarieven en verlaagde btw-tarieven voor goederen en diensten die schadelijk zijn voor het milieu, zoals fossiele brandstoffen, chemische pesticiden en chemische meststoffen, op het niveau van de lidstaten geleidelijk af te schaffen; dringt erop aan dat de tenuitvoerlegging van sociale maatregelen voor huishoudens met een laag inkomen wordt bestudeerd om de daling van het beschikbare inkomen als gevolg van hogere btw-tarieven voor vervuilende goederen en diensten te compenseren; dringt er bij de lidstaten op aan snel het voorstel voor een herziene richtlijn inzake btw-tarieven goed te keuren³²;
38. benadrukt dat de btw-kloof grotendeels afhangt van een combinatie van factoren in elke lidstaat, zoals mazen in de wetgeving, een gebrek aan middelen en digitale efficiëntie van belastingadministraties en ondoeltreffende maatregelen voor handhaving en controle, met name ten aanzien van belastingfraude en -ontwijking, en agressieve fiscale planning; verzoekt de lidstaten in dit verband de administratieve samenwerking te verbeteren en de prestaties van de nationale belastingautoriteiten op een hoger plan te tillen; is verheugd over de Transaction Network Analysis als instrument en staat achter een nauwere samenwerking tussen de leden van Eurofisc teneinde carouselfraude snel op te sporen; verzoekt de Conferentie over de toekomst van Europa deze kwestie aan te pakken in het kader van de bescherming van de financiële belangen van de EU;
39. is van mening dat er moet worden gekeken naar een meer geharmoniseerde invoering van elektronische facturering in alle lidstaten, boven op het huidige verplichte gebruik ervan bij overheidsaanbestedingen in de hele EU, aangezien het in de landen waar elektronische facturering ook is ingevoerd voor andere soorten transacties een doeltreffend instrument is gebleken om fraude en belastingontduiking te bestrijden, en daarnaast heeft geleid tot vereenvoudiging en lagere nalevingskosten;
40. herinnert aan het belang van de onafhankelijkheid en het onpartijdige karakter van de EU-waarnemingspost voor belastingheffing, die op initiatief van het Parlement is opgericht; wijst erop dat het Fiscalis-programma 2021-2027 een essentieel instrument is om de snelle en constructieve samenwerking tussen belastingautoriteiten te waarborgen;
41. herinnert eraan dat de doeltreffendheid van verlaagde tarieven als beleidsinstrument altijd moet worden beoordeeld in de specifieke context van andere bestaande beleidsinstrumenten; voegt daaraan toe dat verlaagde tarieven vaak een aanvulling vormen op bestaande sociale en milieubeleidsinstrumenten en dat directe

---

³² COM(2018)0020.

belastingprikkels instrumenten zijn die meer gericht zijn op huishoudens met een laag inkomen – bijvoorbeeld een belastingvrije drempel en progressieve belastingtarieven – en over het algemeen minder duur zijn, mits aan de andere voorwaarden wordt voldaan;

42. dringt erop aan over te schakelen op een definitief btw-stelsel dat gebaseerd is op het beginsel van belastingheffing in het land van bestemming; dringt er bij de Raad op aan het voorstel voor een richtlijn van 25 mei 2018 (COM(2018)0329) zo snel mogelijk goed te keuren, gezien de omvang van de verliezen aan nationale en Europese begrotingsmiddelen in het kader van het huidige stelsel; benadrukt in dit verband de belangrijkste beginselen van het toekomstige definitieve btw-stelsel voor de grensoverschrijdende belastingheffing op goederen die binnen de EU verhandeld worden in het land van bestemming en het in rekening brengen en innen van de btw door de leverancier in de lidstaat van bestemming;
43. verzoekt de Commissie dit verslag op te volgen met concrete wetgevingsvoorstellen waarin de hierboven genoemde specifieke onderwerpen worden behandeld; verzoekt de Raad de dialoog en samenwerking met het Parlement op waarde te schatten bij het streven naar een goede hervorming van het btw-stelsel, en deze voorstellen in het achterhoofd te houden, evenals de fundamentele noodzaak om het democratische karakter van de wijzigingen van het belastingbeleid van de EU te waarborgen;
44. steunt het voorstel van de Rekenkamer³³ om te overwegen een mechanisme in te voeren voor de herziening van het meerjarig gewogen gemiddelde tarief tijdens de periode die het meerjarig financieel kader beslaat teneinde verstoringen te voorkomen van het niveau van de bijdragen op basis van de btw in deze periode als een lidstaat besluit zijn btw-beleid te wijzigen;
45. merkt op dat de btw-richtlijn unaniem moet worden goedgekeurd in de Raad overeenkomstig artikel 113 VWEU;⁴⁶ herinnert aan de verdiensten van het fiscaal identificatienummer als nuttig instrument om de naleving en de eerbiediging van de belastingverplichtingen te waarborgen; verzoekt de Commissie en de lidstaten alle mogelijkheden van het fiscaal identificatienummer te verkennen als mechanisme om hoge efficiëntienormen voor de verslaglegging te garanderen;
47. steunt het idee om het toepassingsgebied van het sinds 2015 bestaande btw-éénloketsysteem voor de btw uit te breiden naar de aangifte en betaling van btw; benadrukt dat de aanpassing van het éénloketsysteem aan de zich uitbreidende markt voor elektronische handel doelgericht moet worden aangepakt;
48. verzoekt de Commissie het huidige kader te beoordelen en concrete wetgevingsvoorstellen te doen met betrekking tot de verificatie van grensoverschrijdende transacties, die moet worden versterkt om de btw veilig te stellen; benadrukt in dit verband dat met name de mogelijkheden moeten worden benut die het gebruik van nieuwe digitale technologieën met zich meebrengt, met hoge normen voor de gegevensbescherming en privacy, die voortvloeien uit de rechten van belastingbetalers;
49. wijst erop hoe belangrijk het is om de volledige omzetting en goede uitvoering van het btw-pakket voor elektronische handel te waarborgen; verzoekt de Commissie de stand

---

³³ Advies nr. 11/2020.

van zaken in dit opzicht te evalueren en zo nodig met concrete voorstellen te komen om de regels aan te passen, waarbij zij rekening houdt met de exponentiële groei van de elektronische handel; merkt op dat er sprake is van een aanzienlijke kloof in de btw-inning in de sector elektronische handel; nodigt de Commissie uit de conclusies van het speciale verslag van de Europese Rekenkamer over deze kwestie te bestuderen teneinde de inningskloof te dichten;

50. herinnert aan het belang van een nauwere dialoog over de btw met de internationale partners, en met name met de belangrijkste handelspartners; is van mening dat deze samenwerking moet starten met en gebaseerd moet zijn op het beginsel van administratieve samenwerking, teneinde een doeltreffende logica van de uitwisseling van informatie te waarborgen die de strijd tegen regelingen die leiden tot fraude of ontduiking versterkt;
  51. neemt kennis van het streven van de Commissie om de hoedanigheid van haar btw-comité en de doelstellingen met betrekking tot een toekomstig comitologiecomité te veranderen; benadrukt dat bij deze kwestie moet worden vertrouwd op het standpunt van het Parlement; herinnert eraan dat het noodzakelijk is om de volledige eerbiediging van het institutionele kader van de EU voor belastingheffing en de bevoegdheidsverdeling met betrekking tot de indirecte belastingen te waarborgen;
-
- ◦
52. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	6.12.2021
Uitslag eindstemming	+: 43 -: 4 0: 11
Bij de eindstemming aanwezige leden	Gerolf Annemans, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Costas Mavrides, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Martin Schirdewan, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Agnès Evren, Henrike Hahn, Eugen Jurzyca, Monica Semedo, Mick Wallace

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

43	+
NI	Enikő Győri
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Agnès Evren, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Luis Garicano, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Monica Semedo, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Sven Giegold, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

4	-
ECR	Michiel Hoogeveen
ID	Gerolf Annemans, Gunnar Beck, Jörg Meuthen

11	0
ECR	Raffaele Fitto, Eugen Jurzyca, Johan Van Overtveldt, Roberts Zīle
ID	Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
The Left	Dimitrios Papadimoulis, Martin Schirdewan, Mick Wallace

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding